

Asia: VN/11908/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta (jakeluvelvoite)

Lausunnonantajan lausunto

1. Koko esitysluonnosta koskevat lausunnot

Hiilensidonta ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnokseen hallituksen esityksestä.

Hiilensidonta ry edistää vapaaehtoisen hiilensidonnan yleisiä ja yhteisiä toimintaedellytyksiä, kehittää jäsentensä välistä yhteistoimintaa ja lisää alan tunnettavuutta. Yhdistyksen jokaisella 12 jäsenellä on ainutlaatuista osaamista hiilensidontamenetelmistä.

2. Mitä mieltä olette ehdotetusta joustomekanismimallista?

Mitä mieltä olette erityisesti ehdotetuista hyväksymiskriteereistä, niiden toimivuudesta, todentamisesta, valvonnasta ja hyväksymismenettelystä?

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta (jakeluvelvoite)

Hiilensidonta ry kannattaa lakiluonnoksen joustomekanismimallia ja pitää sitä tarpeellisena keinona kotimaisten ilmastotoimien edistämiseksi. Yhdistys peräänkuuluttaa maankäyttösektorin toimien tärkeyttä niin kotimaisessa ilmastotyössä kuin kansallisten velvoitteiden täyttämässä.

Maankäyttösektorin hillintätoimet tulee sisällyttää joustomekanismiin alusta lähtien.

Maankäyttösektorin hillintätoimet on nostettu tässä lakiluonnoksessa taakanjakosektorin päästövähennemien rinnalle keinoksi täyttää joustomekanismia. Maankäyttösektorin toimet tulisi ottaa käyttöön samanaikaisesti muiden keinojen kanssa asetuksessa.

Maankäyttösektorin toimia tulisi pilotoida mahdollisimman pian, jotta niiden ilmastohyötyjä voidaan hyödyntää joustomekanismin tavoitteiden mukaisesti. Hiilensidonta ry:n jäsenillä on valmiit mekanismit ja mahdollisuus aloittaa maankäyttösektorin hillintätoimien tuotanto nopealla aikataululla.

Maankäyttösektorin toimien 1 %:n osuus jakeluelvoitteesta jakeluelvoitteesta tulisi olla suurempi.

Maankäyttösektorin 1 %:n osuus joustomekanismista kaksinkertaisena tuotettuna vastaa 200 000 CO2 tonnin ilmastohyötyä.

Ilmastohyöty on saavutettavissa nopeasti ja tehokkaasti, ja kaksinkertaisen päästövähennysvaatimuksen vuoksi ilmastohyöty on suuri, sen jakautuessa kahdelle sektorille. Samalla toimet täyttävät alijäämäistä maankäyttösektorin kansallista tavoitetta ja tukevat taakanjakosektorin velvoitteiden saavuttamista.

Ilmastohyödyn lisäksi toimia toteuttaville yrityksille ja tahoille syntyy lisäansaintamahdollisuuksia. Maankäyttösektorin hiilensidontamenetelmät ovat pääsääntöisesti metsän hiilensidontaan pohjautuvia. Hiilensidontaan soveltuvat metsäalueet painottuvat sellaisille seuduille, joilla on haasteita elinvoiman suhteen. Maankäyttösektorin menetelmien laajamittainen hyväksyminen joustomekanismiin tukee työllisyyttä ja toimeliaisuutta.

Alan toimijoilla on valmiudet, laskentamenetelmät ja prosessit laajempaan toimintaan, kunhan lainsäädäntö mahdollistaa jakeluelvoitteen täytön myös maankäyttösektorin toimilla osana joustomekanismia. Toiminnan käynnistäminen vaatii kuitenkin investointeja menetelmien kehittämiseen.

Hiilensidonta ry:n mielestä maankäyttösektorin osutta ei pidä rajata 1% vaan jättää raja pois ja antaa markkinatoimijoiden valita soveltuvimmat ja kustannustehkkaimmat menetelmät hiilensidontaan. Maankäyttösektorin menetelmien tulisi olla mahdollisia jo vuoden 2025 aikana. Markkinoilla toimivilla yrityksillä olisi valmiuksia tuottaa 100 000 tn.CO2e (=1% joustomekanismissa) jo vuoden 2025 aikana ja nostaa tuotantoa 1 000 000 tn.CO2e vuoteen 2028 mennessä mikäli toimintaedellytykset ovat olemassa.

Joustomekanismiin hyväksyttävien päästövähennystoimien kriteerien tulee olla selkeät. Viimeistään asetuksessa toimet ja niihin liittyvät kriteerit tulee selkeyttää, jotta toimintaan ei kohdistu riskejä hyväksyttävyyden epäselvyyksistä ja prosessien pitenemisestä. Erityisesti maankäyttösektorien toimien osalta lakiluonnoksessa selkeyttämistä kaipaavat pysyvyys- ja hiilivuotokriteerit.

Jotta toimijat voivat investoida menetelmien kehittämiseen, tulee lainsäädännön olla mahdollistavaa, selkeää sekä pitkäjänteistä. Toimijoiden tulee päästä heti alkuvaiheessa pilotoimaan maankäyttösektorin hillintätoimia joustomekanismissa ja toimien osuutta tulee kasvattaa.

Katsomme, että joustomekanismi luo edellytyksiä myös vapaaehtoiselle hiilimarkkinalle ja auttaa valtiota täyttämään ilmastotavoitteita.

Helsingissä 30.6.2024

Matti Toivonen
puheenjohtaja
Hiilensidonta ry

Jenni Kähkönen
pääsihteeri
Hiilensidonta ry

3. Mitä mieltä olette ehdotetusta RFNBO-polttoaineita koskevasta vähimmäisosuusvelvoitteesta (ml. välituotevety) ja sille asetettavasta seuraamusmaksutasosta?

Ei lausuttavaa

4. Mitä mieltä olette ehdotetusta mallista lisätä uusiutuva liikennesähkö osaksi jakeluvelvoitetta?

Ei lausuttavaa

Toivonen Matti
Hiilensidonta ry - Hiilensidonta ry:n puolesta Matti Toivonen, puheenjohtaja